

Edicions del País Valencià, S. A.
Avda. del Baró de Càrcer, 40, 13a.
València-1.
Tel. (98) 352 40 89.

Provença, 324, 2n.
Barcelona-37.

Impremta 1, prel.
Ciutat de Mallorca.

President del Consell
d'Administració:
Rafael Mansanat.
Conseller Delegat:
Euseu Climent.

Director:
Francesc Pérez i Moragon.
Redacció:
Adolf Beltran, Ferran Torrent, Vicent Parla.

Documentació:
Enric Bellver.
Correcció lingüística:
Vicent Sanchis.
Delegacions:
Xavier Andrés i Nadal Escrig (*Castelló de la Plana*).
Mercè Ibarz (*Barcelona*).
Miquel Martínez (*Alicant*).
Josep Rosselló (*Ciutat de Mallorca*).

Fotografia: Francesc i Ciscar, Vicent Gamir, Pau Barceló.
Disseny i maquetació:
Rosa Albaró.
Logotip: Josep Hortolà.
Fotografia de coberta:
Francesc i Ciscar.

Publicitat: Albert Peiró i Ortíz.

Impressió i fotocomposició: Foco-Berthe.
Cambrils, 8. València Tel. 365 61 00.

Col·laboradors: Joan Fuster, Vicent Ventura, Julià Garcia Candau, Manuel Vicent, Ramon Bamils, A. Solé, Joan F. Mira, Amadeu Fabregat, M. Vázquez Montalbán, Oriol Domingo, Ernest Udina, Josep V. Marqués, Gum Monzó, Ignasi Riera, Josep Iborra, Josep Piers, Raimon, Ricard Blasco, Enric A. Uobregat, Francesc de P. Burguera, Jaume Fuster, Jaume Lorés, Antoni Serra, Josep M. Llopart, Llorenç Capellà, Gabriel Jener Manilla, Isabel C. Simó, Manuel de Pedrolo, F. Yvars, Vicent Aleixandre, Isa Trólec, Bernat Capó, J. J. Rovira, Alfons Llorenç, Josep Aleixandre, Santiago Pay, Manuel Costa, Maria Àngels Ull, Jordi Bigas, V. Soler, M. A. Capmany, Manuel Pérez Montiel, Emèrit Bono, Equip d'Estudis Urbanístics, J. L. Barberia, Josep Laoreu, Josep Pitarch, Manuel Bernardos, F. Garcia Herraiz, J. V. Añaga, Guillem Rausa, A. Garcia Hernández, Joan Rindé, Joan B. Culla, Josep M. Espinós, Josep Fàlix Escudero, Francesc Signes, Elena Merino, Salvador Vercher, Vicent Marqués, Vicent Martí.

Diracció, redacció, administració, publicitat i subscripcions: Avda. del Baró de Càrcer, 40, 13a. València-F. Tel. 352 40 88.
Dipòsit legal: V-8531984.

EL TEMPS és un setmanari independent que respecta la llibertat d'expressió dels col·laboradors. L'opinió de la revista queda només reflectida en els articles editorials.

Des del Temps

Mallorca

«Verdegen encara aquells camps
i duren aquelles arbredes
i damunt del mateix atzur
es retallen les meves muntanyes.»

Aquesta primera estrofa d'un poema escrit per Bartomeu Rosselló-Pòrcel, poc abans de morir, m'ha perseguit des del 1960. Com els versos finals:

«Tota la meua vida es lliga a tu,
com en la nit les flames a la fosca.»

Això, més l'elegia al Pi de Formentor, de mossèn Miquel Costa i Llobera, eren lectures que em descobrien alguna cosa de les Illes, entre els pocs textos escrits en català d'una enciclopèdia que el meu pare em comprava.

Després, les notícies han estat més abundants, però només ara, quan EL TEMPS comença, he anat a Mallorca. Bona recepció. Esperances de més i més papers conjunts. Gent civilitzada mentre els turistes roden d'ací cap allà, enmig de les nuvolades extemporànies d'un 31 de maig.

Jo, en un avió dubtosament segur, ho recordava. Mallorca és també l'arribada dels escriptors balears a València, ara fa setanta-cinc anys, amb motiu de l'Exposició. Si alguna cosa mereixia un *Himne* era aquella visita, i la de l'Orfeó Català, no les mostres miserables dels estands. Mallorca és el senyor Sanchis Guarnier, repesaliat, fent el Diccionari Alcover-Moll i «descobrint» Llorenç Villalonga per a les lletres catalanes. Mallorca és Daniel Martínez Ferrando, que va publicar allà les seues obres completes. Mallorca és Jaume Vidal Alcover, estudiant a la Universitat de València quan tot era SEU. Mallorca és mossèn Alcover i Francesc de Borja Moll, recollint tota mena de variants del català en el nostre país. I és també Miquel Dolç, inaugurant uns cursos de Lo Rat-Penat, i Vicenç M. Roselló, estimulant fins a l'infinit l'estudi de la geografia valenciana. Mallorca és Baltasar Porcel, estrenant ací una de les seues primeres obres teatrals en anys de censura.

«Tota la meua vida es lliga a tu,
com en la nit les flames a la fosca.»

I l'endemà d'aquest viatge, els diaris de Ciutat —que a València no arriben— no deixaven escapar la notícia de l'aparició d'EL TEMPS.

EL TEMPS ja és a Mallorca i hi serà, cada volta més. Entre les Illes i el País Valencià hauria d'haver-hi una comunicació permanent, que no existeix. Farem per establir-la.

Bombes en la ciutat

Darrerament, Terra Lliure ha fet esclatar a València algunes bombes. No són les primeres. Els retalls dels arxius indiquen que l'activitat d'aquest grup és creixent, i això em preocupa, perquè estic absolutament i totalment en contra de les bombes —que no resolten res. En aquest país hi ha hagut sempre una obsessió lamentable per convertir-nos en un tros d'allò que s'anomena, amb un eufemisme poc clar, el Tercer Món. A més a més, tenim una gran tradició de persones que no saben llegir. Els cau a les mans un manual de guerrilles, lleigeixen quatre notícies sobre Euskadi o sobre Irlanda, sobre Nicaragua, Algèria o el Congo, i de seguida es posen a fer tota mena d'esforços, fins i tot inhumans, per tal de reproduir el mateix esquema històric. Si cal violentar tant la realitat com la teoria, es violenta. I així va tot. Malament. Entre els qui ens tracten com a país colonitzat i els qui ens volen descolonitzar a bomba seca, l'espectacle no pot ser més sinistre. ¿Què hi ha darrere de Terra Lliure? M'agradaria saber-ho.

I per a acabar de fer-ho més bonic, *Las Provincias*, volent interpretar les coses d'acord amb els seus interessos. *Las Provincias* és el diari menys indicat de tot el País Valencià per a fer visatges de verge prudent enfront de certes violències. Qualsevol que vulga passar unes hores a l'hemeroteca ho podrà comprovar amb abundància de detalls. Els de les bombes haurien de llegir. Els de *Las Provincias* haurien de rellegir-se. Potser amb aquesta mena d'exercicis, sempre recomanables, començaríem a trobar-nos en una ciutat una miqueta menys incivil.

Francesc Pérez i Moragon